

הנחיות לבחינת גמר במסלול העיוני

תלמידי המסלול העיוני לתואר שני במכון כהן מסיימים את לימודיהם לאחר שסיימו בהצלחה בחינת גמר וכתובת פרויקט גמר. בחינת הגמר היא בחינת בקיאות בעל פה בשני תחומים מתחומי העניין הנלמדים במכון. הנבחנים יבחרו ארבעה ספרים מתוך רשימת הקריאה המופיעה באתר המשקפת את תחומי ההוראה במכון. הרשימה מחולקת לתחומי עניין או "מדפי ספרים", והיא נבחרה על-ידי מרצי המכון על פי שיקול דעתם המקצועי וביחס לתחומי המומחיות שלהם. על הנבחנים לבחור כאמור ארבעה ספרים, שניים משני "מדפים" שונים (אצל שני מרצים שונים), וליצור קשר עם שני המרצים שאצלם הם מעוניינים להבחן. בתאום עם המורים אפשר לעיתים לבחור בספרים נוספים על המופיעים ברשימה. אנו ממליצים לנבחנים לבחור בספרים המשקפים את תחומי הלימוד שלהם במכון ובמרצים שאצלם למדו, כדי שהבחינה תתקשר לתהליך הלמידה הכולל במכון. בכל מקרה, יש לתאם את חומר הבחינה מראש מול המרצים הבוחנים כדי להבטיח שהוא מותאם לתהליך הלימודי של הנבחנים. ועדת ההוראה של המכון תאשר את בחירת התלמידים הנבחנים. את מועד תאריך הבחינה בעל-פה יש לקבוע עם המורים בתאום עם מזכירות המכון.

הבחינה ופרויקט הגמר מהווים יחדיו 10% מן הציון לתואר. לנרשמים (ללימודי התואר עצמו) לפני שנת תש"ף, המבחן לבדו מהווה 10% מהציון ואילו פרויקט הגמר מהווה 10% נוספים.

להלן פירוט מדפי הקריאה שמתוכם יבחר התלמיד את הספרים לבחינת הגמר:

- 2.....[מדף לוגיקה, פילוסופיה ותיאולוגיה איסלאמית \(אחמד אעיבאריה\)](#)
- [מדף פילוסופיה חדשה מוקדמת ומדע, פילוסופיה של מרחב וזמן, פילוסופיה של המדע \(אורי בלקינד\)](#).....2
- 4.....[מדף סוציולוגיה של המדע, מדע בעת הנאורות, גזע וגזענות \(סנאית גיס\)](#)
- 8.....[מדף תרבות דיגיטלית \(כרמל וייסמן ומשה אלחנתי\)](#)
- 9.....[מדף תיאוריה ביקורתית, מושגים, של מי האוניברסיטה, הלשון \(לין חלוזין דברת\)](#)
- 11.....[מדף היסטוריה ופילוסופיה של מדעי החיים \(חנה יבלונקה\)](#)
- 11.....[מדף היסטוריה של האסטרונומיה והפיזיקה \(עזר יעבץ\)](#)
- 11.....[מדף היסטוריה ופילוסופיה של הביולוגיה, אבולוציה תרבותית, פילוסופיה של המדע \(אהוד לס\)](#)
- 13.....[מדף אפיסטמולוגיה היסטורית של גזענות מדעית, והפילוסופיה של הצילום \(עמוס מוריס-רייד\)](#)
- 14.....[מדף אפיסטמולוגיה, אפיסטמולוגיה של מלאכה, ופילוסופיה קונטיננטלית ומתמטיקה \(מיכאל פרידמן\)](#)
- 15.....[מדף היסטוריה של מדעי החברה \(משה צוקרמן\)](#)
- 15.....[מדף היסטוריה ופילוסופיה של המתמטיקה \(ליאו קורי\)](#)
- 16.....[מדף היסטוריה של המדע, היסטוריה של הפיזיקה, היסטוריה של הטכנולוגיה \(שאול קציר\)](#)

- 17.....[מדף מתמטיקה, אסטרונומיה וגיאוגרפיה במזרח הקדום \(אשבל רצון\)](#)
- 18.....[מדף מדע, דת ופילוסופיה בימי הביניים \(יוסי שוורץ\)](#)

מדף לוגיקה, פילוסופיה ותיאולוגיה איסלאמית (אחמד אע'באריה)

1. G. Saliba, *Islamic Science and the Making of the European Renaissance*.
2. D. Gutas, *Greek Thought Arabic Culture*
3. M. Mahdi, *Al-Farabi and the Foundation of Islamic Political Philosophy*.
4. N. Rescher, *The Development of Arabic Logic*.
5. Kh. El-Rouayheb, *Relational Syllogisms and the History of Arabic Logic, 900-1900*.
6. H. Wolfson, *The Philosophy of the Kalam*.
7. M. Mahdi, *Ibn Khaldun's Philosophy of History: A Study in the Philosophic Foundation of the Science of Culture*.

מדף פילוסופיה חדשה מוקדמת ומדע, פילוסופיה של מרחב וזמן, פילוסופיה של המדע (אורי בלקינד)

Primary Texts in Early Modern Philosophy and Science

1. Hume, D. 1975. *Enquiries Concerning Understanding*. Edited by L A Selby-Bigge and P H Nidditch. Third. Oxford University Press.
2. Newton, Isaac. 1999. *The Principia: Mathematical Principles of Natural Philosophy*. University of California Press. Translated by I. B. Cohen and Anne Whitman.
Read:
Chapters 1-5 in the first part, *A Guide to Newton's Principia*, pp. 1-127
Definitions and Axioms or the Laws of Motion, pp. 403-418
Rules for the Study of Natural Philosophy, pp. 794-796
The General Scholium, pp. 939-944
3. Newton, Isaac. 2004. *Philosophical Writings*. Edited by A Janiak. Cambridge University Press.
Read:

De Gravitatione, pp. 26-58

The Queries to the Opticks, pp. 169-188

Secondary Texts on Early Modern Philosophy and Science

1. Janiak, Andrew. 2008. *Newton as Philosopher*. Cambridge University Press.

שלושה מאמרים מתוך :

2. Janiak, A., and E. Schliesser. 2012. *Interpreting Newton: Critical Essays*. *Interpreting Newton: Critical Essays*. Cambridge University Press. doi: 10.1017/CBO9780511994845.

Philosophy of Space and Time

1. Maudlin, T. 2012. *Philosophy of Physics: Space and Time*. Princeton University Press.
2. Sider, T. 2001. *Four-Dimensionalism: An Ontology of Persistence and Time*. Oxford University Press.

Philosophy of Science

שלושה מאמרים מתוך :

1. Papineau, D. 1996. *The Philosophy of Science*, Oxford University Press
2. Kuhn, T. 1996. *The Structure of Scientific Revolutions*. 3rd Edition. Chicago University Press
3. Friedman, M. 1999. *Reconsidering Logical Positivism*. Cambridge University Press

שלושה מאמרים מתוך :

Philosophy of Probability

1. Gillies, D. 2000. *Philosophical Theories of Probability*, Routledge.

Sociology of science

1. Articles-at least 4- from: Scientific knowledge : a sociological analysis / Barry Barnes, David Bloor & John Henry Chicago : University of Chicago Press, 1996.
2. Articles- at least 4- from: Ben-David, Joseph. Scientific growth : essays on the social organization and ethos of science / Joseph Ben-David ; edited and with an introduction by Gad Freudenthal. Berkeley : University of California Press, c1991
3. Articles –at least 5 - from: The science studies reader / edited by Mario Biagioli ; in consultation with Peter Galison ... [et al.]. New York : Routledge, .1999
4. Bloor David, chapters 1-3 : Knowledge and Social Imagery, Routledge
5. Fleck, Ludwik, 1896-1961. Genesis and development of a scientific fact edited by Thaddeus J. Treun and Robert K. Merton ; translated by Fred Bradley and Thaddeus J. Trenn ; foreword by Thomas S. Kuhn. Chicago : University of Chicago Press, 1979.
6. Articles-at least 4 - from; The Disunity of science : boundaries, contexts, and power / edited by Peter Galison and David J. Stump. Stanford, Calif. : Stanford University Press, 1996.
7. Hacking Ian, 3 chapters, Historical Ontology, Harvard UP 2002
8. Knorr-Cetina, K. (Karin) Epistemic cultures : how the sciences make knowledge / Karin Knorr Centina. Cambridge, Ma : Harvard University Press, .1999
9. Latour Bruno, Reassembling the Social: an introduction to Actor-Network Theory. Oxford UP 2005.
10. Shapin, Steven, at least 2 chapters+ introduction+ conclusion : The Scientific Life- A Moral History of a Late Modern Vocation. Chicago UP, 2008
11. Chapters –at least 4- from: Merton, Robert King: The sociology of science : theoretical and empirical investigations / edited and with an introd. by Norman Storer. Chicago : University of Chicago Press, 1973.
12. Zilsel, Edgar, 1891-1944. The social origins of modern science / Edgar Zilsel ; foreword by Joseph Needham ; introduction by Diederick Raven & Wolfgang Krohn ; edited by Diederick Raven, Wolfgang Krohn, and Robert S. Cohen. Dordrecht ; Boston : Kluwer Academic

Publishers, 2000.

13. Jasanoff Sheila, 3 chapters+ prologue+ chap 10: Designs on Nature, Princeton UP, 2005

14. Jasanoff Sheila,ed.: Chapters 1,2, 13, 14. States of Knowledge - the co-production of science and the social order, Routledge 2004

15. Collins Harry, Pinch Trevor, 3 chapters+ introduction +conclusion: The Golem: what everyone should know about science, Cambridge UP ,1993,1998.

16. Mirowski P, Sent Esther Mirijam, Eds. Introduction, conclusion + 2 chapters: Science bought and Sold, essays in the economics of science , Chicago UP 2002.

17. It is possible to assemble in consultation a folder of articles on the feminist perspective.

18th century-thinking on living nature/ on society.

1. Encyclopédie. Discours préliminaire Preliminary discourse to the Encyclopedia of Diderot Jean le Rond d'Alembert ; translated by Richard N Schwab with the collaboration of Walter E. Rex ; with an introduction and notes by Richard N. Schwab. Chicago : University of Chicago Press, 1995.

2. Brewer John and Porter Roy, Eds. 3 chapters, Consumption and the world of goods Routledge 1994.

3. Berg Maxine, Eger Elisabeth, eds. 3 chapters+ introduction : Luxury in the 18th century, debates, desires and delectable goods. Palgrave

4. Clark William , Golinski Jan, and Schaffer Simon, Eds. introduction+ 3 chapters. The sciences in enlightened Europe, Chicago UP, 1999.

5. Outram, Dorinda. The Enlightenment, Cambridge UP, 1995.

6. Bourguet Marie Noëlle , Licoppe Christian, Sibum H.Otto, eds. chapters 1-3, 11: Instruments, Travel and Science: Itineraries of Precision from the Seventeenth to the Twentieth Century , Routledge 2002

7. Goodman, Dena, The republic of letters : a cultural history of the French enlightenment / Cornell UP, 1994.

8. Fox Christopher, Porter Roy, and Wokler Robert, 3 chapters+ introduction,: .Inventing human science : eighteenth-century domains Berkeley : University of California Press, 1995.

9. Jardine Nicholas , Secord James A. , Spary Emma C. Eds. 4 chapters+ introduction. Cultures of

natural history, Cambridge UP 1996.

10. Heilbron Johan, the relevant chapters, *The Rise of Social Sciences*, Polity 1995.

11. Israel, Jonathan Irvine. introduction, 2 chapters + conclusion: *Radical enlightenment : philosophy and the making of modernity, 1650-1750*, Oxford UP, 2001.

12. Riskin Jessica. *Science in the Age of Sensibility; The sentimental empiricists of the French enlightenment*, Chicago UP 2002

13. Roger, Jacques, 3 chapters, *The life sciences in eighteenth-century French thought / edited by Keith R. Benson ; translated by Robert Ellrich*. Stanford UP, 1997.

14. Steinke Hubert , *Irritating Experiments-Haller's concept and European Controversy on irritability and sensibility 1750-1790*, Rodopi 2005.

15. Terral Mary, *The Man Who Flattened the Earth - Maupertuis and the sciences in the enlightenment*, Chicago UP

16. Smith Justin E. H. , Nachomy Ohad eds. 4 chapters, *The life sciences in early modern philosophy*, Oxford UP 2014.

17. Terral Mary, Deutsch Helen, eds. 4 chapters: *Vital Matters - eighteenth-century views of conception, life, and death*. University of Toronto Press, 2012

18. Voskuhl Adelheid, introduction+ 2 chapters: *Androids in the Enlightenment: Mechanics, Artisans, and Cultures of the Self*, Chicago UP 2015.

Race and Racism 19th-21st centuries

1. .1. 4 articles on 18th-early 19th century:

--Smith Justin E. H. chap 9 in *Nature, Human Nature & Human Difference*, Princeton UP 2015

--Lopez Beltran Carlos, *In the Cradle of Heredity; French Physicians and L'Hérédité Naturelle in the Early 19th Century* In *The Cradle of Heredity; Journal of the History of Biology*, 2004, Vol.37(1), pp.39-72

- Douglas Brownen, *Slippery Word, Ambiguous Praxis: 'Race' and Late-18th-Century Voyagers in Oceania*, *The Journal of Pacific History*, Vol. 41, No. 1, June 2006

--Gissis S B *Visualizing "race" in the 18th century*, *Historical Studies in the Natural Sciences*, Vol. 41, Number 1, pps. 41–103.

2. Walvin James, *Crossings, Africa, the Americas and the Atlantic Slave Trade*, Reaktion books 2013.
3. Todorov Tzvetan *On Human Diversity* chapters 2,3,5, Harvard UP 1993
4. Stocking George W., 3 chapters, *Victorian anthropology*. The Free Press 1991, c1987.
5. Staum Martin, 3 chapters, *Nature and nurture in French social sciences, 1859-1914 and beyond*, MacGill UP. 2011.
6. Pick Daniel, 3 chapters+ introduction + conclusion, *Faces of Degeneration*, Cambridge UP 1989
7. Paul, Diane B., *Controlling human heredity, 1865 to the present* Amherst, N.Y. : Humanities Books, 1998, c1995.
8. Adams Mark B. ed. 3 chapters, *The Wellborn science: eugenics in Germany, France, Brazil, and Russia* Oxford UP, 1990.
9. Bashford Alison, Levine Philippa eds. 5 chapters+ introduction, *The Oxford Handbook of Eugenics* , Oxford Up 2010
10. Turda Marius and Weindling Paul , eds. 4 chapters + introduction, “ Blood and Homeland” , CEU Press 2007.
11. Carson John, 3 chapters,: *The Measure of Merit*, Princeton Up 2007.
12. Meloni Maurizio, introduction + 3 chapters, *Political Biology*, Palgrave 2016.
13. Barkan, Elazar. 4 chapters, *Retreat of scientific racism : changing concepts of race in Britain and the United States between the world wars* Cambridge UP 1992.
14. Reardon Jenny, 4 chapters, *Race to the Finish*, Princeton UP 2005.
15. Wailoo Keith and Pemberton Stephen, 2 cahpters+ introduction, *The Troubled Dream of Genetic Medicine*. Johns Hopkins UP , 2006.
16. Duster Troy, *Backdoor to Eugenics*, Routledge 2003.
17. Raymond Ginno, Modood Tariq eds. 4 chapters, *The construction of minority identities in France and Britain*, Palgrave 2007
18. Gatrell Peter , 4 chapters+ introduction + conclusion, *The Modern Refugee*, Oxford UP 2016,
19. Anthias Floya and Yuval-Davis Nira, in association with Harriet Cain. 4 chapters+ introduction, *Racialized boundaries : race, nation, gender, colour, and class and the anti-racist struggle* Routledge, 1993
20. Appiah, Anthony. *Color conscious : the political morality of race* / K. Anthony Appiah and

Amy Gutmann. Princeton, N.J. : Princeton University Press, c1996.

21. La Capra Dominic ed. 4 articles+ introduction : The Bounds of race : perspectives on hegemony and resistance, Cornell UP, 1991.

22. Goldberg David Theo, Solomos John eds. introduction + 4 chapters, A companion to Racial and Ethnic Studies, Blackwell 2002.

מדף תרבות דיגיטלית (כרמל וייסמן ומשה אלחנתי)

1. Benedikt, Michael. (1991). *Introduction to Cyberspace: First Steps*. Cambridge, MA: MIT Press.

2. Berry, David. (2014). *Critical theory and the digital*. London: Bloomsbury.

3. Coeckelbergh, M. (2017). *New Romantic Cyborgs: romanticism, information, technology, and the end of the machine*. Cambridge, MA: The MIT Press.

4. Davis, E. (1998), *Techgnosis: Myth, Magic and Mysticism in the Age of Information*, New York: Three Rivers.

5. Fisher, Eran. (2010). *Media and New Capitalism in the Digital Age: The Spirit of Networks*, New York: Palgrave. קיימת גרסה בעברית

6. Flichy, P. (2007), *The Internet Imaginaire*, Cambridge, MA: MIT Press.

7. Galloway, Alexander. (2004) *Protocol: How Control Exists after Decentralization*. Cambridge, MA: The MIT Press.

8. Kelly, Kevin. (1994), *Out of Control, the Rise of Neo-biological Civilization*, Addison Wesley, Reading, MA.

9. Levy, Pierre. (1998). *Becoming Virtual: Reality in the Digital Age*. New York: Plenum.

10. Noble, F. David. (1997). *The religion of technology: The divinity of man and the spirit of invention*. New York: A. A. Knopf.

11. Mosco, Vincent. 2004. *The digital sublime: Myth, power, and cyberspace*. Cambridge, MA: MIT Press.

12. Poster, Mark. (1995). *The second media age*. Cambridge: Polity Press.

13. Turner, Fred. (2016). *From Counterculture to Cyberculture: Stewart Brand, the Whole Earth Network, and the Rise of Digital Utopianism*. University of Chicago Press.

14. טרקל, ש. (1984/2004). *העצמי השני : מחשבים ורוח האדם*. הוצאת המכללה האקדמית עמק יזרעאל על שם מקס שטרן.

15. Virilio, Paul. (2000) *The Information Bomb*, trans. C. Turner, London: Verso.

16. Zuboff, Shoshana. (2019). *The Age of Surveillance Capitalism: the fight for a human future at the new frontier of power*. New York: Public affairs, Hachette Book Group.

17. Weizenbaum, Joseph. 1976. *Computer power and human reason: From Judgment to Calculation*. New York: W. H. Freeman & Co.

18. Wertheim, M. (1999). *The Pearly Gates of Cyberspace: A History of Space from Dante to the Internet*. W. W. Norton and Co.

מדף תיאוריה ביקורתית, מושגים, של מי האוניברסיטה, הלשון (לין חלוזין דברת)

תיאוריה ביקורתית

1. אלתוסר, לואי. 1970 תשס"ג 2003. על האידיאולוגיה. בתרגום אריאלה אזולאי. תל אביב: רסלינג.

2. פוקו, מישל. 1969 תשס"ה 2005. הארכיאולוגיה של הידע, בתרגום אבנר להב. עריכה מדעית: אלי

שיינפלד, תל אביב: רסלינג.

3. פנון, פרנץ. 1952 תשס"ה 2004. עור שחור, מסכות לבנות, בתרגום תמר קפלנסקי. תל אביב: מעריב

עיון.

4. Butler, Judith [1990] 1999. *Gender Trouble: Feminism and the subversion of Identity*. New York:

Routledge.

מושגים מדעיים; מושגים פוליטיים

1. Canguilhem, Georges (1966). *Le normal et le pathologique*. Paris : PUF.

2. Canguilhem, Georges (1991 [1978]). *The Normal and the Pathological*. (R. S. Cohen, Ed., C. R. Fawcett & R. S. Cohen, Trans.). New York: Zone Books.

3. Koselleck, Reinhart (2002). *The Practice of Conceptual History. Timing History, Spacing Concepts*. (T. S. Presner & Others, Trans.). Stanford, CA: Stanford University Press.

4. Locke, John (1700 [1689]). *An Essay concerning Humane Understanding*. London: Awnsham & John Chrchil.

5. Murphy, Gregory L. (2002). *The big book of concepts*. MIT Press: Cambridge, MA.

של מי האוניברסיטה?

1. קאנט, עמנואל 1798 תשס"ז 2007. ריב הפקולטות. בתרגום יפתח הלרמן-כרמל. תל-אביב: רסלינג.

2. קון, תומאס 1962 (2005) המבנה של מהפכות מדעיות. תרגום: יהודה מלצר, תל אביב: ספרי עליית

3. Jaspers, Karl ([1946] 1959). *The Idea of the University*. H. A. T Reiche & H. F. Venderschmidt (Trans.). Boston, MA: Beacon Press.
4. Oakeshott, Michael, & Timothy Fuller (Ed.) (1989). *The Voice of Liberal Learning: Michael Oakeshott on Education*. Indianapolis: Liberty Fund.

מהי הלשון?

1. דה סוסיר, פרדינן 1916 (2005). קורס בבלשנות כללית. תרגום: אבנר להב. תל-אביב: רסלינג.
2. Arnauld, Antoine, & Claude Lancelot (1660). *Grammaire générale et raisonnée. Contenant Les fondemens de l'art de parler, expliquez d'une manière claire & naturelle. Les raisons de ce qui est commun à toutes les langues, & des principales differences qui s'y rencontrent. Et plusieurs remarques nouv.* Paris: Pierre le Petit.
3. Arnauld, Antoine & Claude Lancelot ([1660] 1975). *General and Rational Grammar: The Port-Royal Grammar* (Jacques Rieux & Bernard E. Rollin, Trans.) The Hague: Mouton.
- Chomsky, Noam ([1957] 2002). *Syntactic Structures*. Berlin/New York: Mouton de Gruyter.
- Givón, Talmy (1979). *On Understanding Grammar*. New York/San Francisco: Academic Press.

זמן ומרחב בלשון ובתפישה

1. וורף, בנג'מין, ל. תשס"ד 2004. שפה, מחשבה, מציאות. עריכה: יאיר אור, תרגום: איתמר אוסטרייכר. תל-אביב: אוב-ז. ע.פ.
2. Greenberg, Joseph H. (1978). *Universals of Human Language*. 1: Method and Theory; 2: Phonology; 3: Word Structure; 4: Syntax. Stanford: Stanford University Press.
3. Haspelmath, Martin (1997). *From Space to Time: Temporal Adverbials in the World's Languages*. München/Newcastle: Lincom Europa.
4. Levinson, Stephen C. (2004). *Space in language and cognition: Explorations in Cognitive Diversity*. Cambridge/New York: Cambridge University Press.

מדף היסטוריה ופילוסופיה של מדעי החיים (חוה יבלונקה)

1. Eva Jablonka and Marion L. Lamb (2014) *Evolution in Four Dimensions*. Second revised and expanded edition. MIT Press.
2. Simona Ginsburg and Eva Jablonka (2019) *The Evolution of the Sensitive Soul: Learning and the Origins of Consciousness*. MIT Press. Cambridge MA
3. Eva Jablonka and Marion Lamb (2020) *Inheritance Systems and the Extended Synthesis*. Cambridge University Press.

מדף היסטוריה של האסטרונומיה והפיזיקה (עדו יעבץ)

1. Aristotle, *On the Heavens*, books I and II
2. Galileo, *Dialogues on the Two Chief World Systems*

מדף היסטוריה ופילוסופיה של הביולוגיה, אבולוציה תרבותית, פילוסופיה של המדע (אהוד לם)

פילוסופיה של הביולוגיה, תיאוריית האבולוציה

1. David Hume, *Dialogues Concerning Natural Religion*
2. Charles Darwin, Autobiography + first 5 chapters of *The Origin of Species*.
3. Beer, Gillian. 2009. *Darwin's Plots: Evolutionary Narrative in Darwin, George Eliot and Nineteenth-Century Fiction*. 3 edition. Cambridge ; New York: Cambridge University Press.
4. Hodge, Jonathan, and Gregory Radick, eds. 2009. *The Cambridge Companion to Darwin*. 2nd edition. Cambridge ; New York: Cambridge University Press.

הקדמה + שלושה מאמרים מתוך האסופה

5. Sober, Elliott. *Conceptual Issues in Evolutionary Biology: An Anthology*. MIT Press.

שלושה מאמרים מתוך האסופה

6. Maynard-Smith, J., and E. Szathmáry. *The Major Transitions in Evolution*. WH Freeman, 1995.

7. ארבעה מאמרים מתוך האסופות של Stephen Jay Gould

8. Godfrey-Smith, P. *Darwinian Populations and Natural Selection*. Oxford University Press, USA, 2009.

היסטוריה של ביולוגיה של התא וגנטיקה

1. Schwartz, James. *In Pursuit of the Gene: From Darwin to DNA*. Cambridge: Harvard University Press, 2010.
2. Carlson, E. L. *The Gene: A Critical History*. 1966.
3. Hughes, A. *A History of Cytology*. 1959.
4. Sapp, Jan. *Beyond the Gene: Cytoplasmic Inheritance and the Struggle for Authority in Genetics*. Oxford University Press. 1987.

שפה, נורמות, אבולוציה של שפה, תרבות ואבולוציה תרבותית

1. Whorf, Benjamin Lee *Language, Thought, and Reality: Selected Writings*.
קיים בעברית
2. Tomasello, Michael. *Why We Cooperate*. MIT Press, 2009.
3. Tomasello, Michael. *The Cultural Origins of Human Cognition*. Harvard University Press, 1999.
4. Bicchieri, Cristina. 2016. *Norms in the Wild: How to Diagnose, Measure, and Change Social Norms*. Oxford University Press.
5. Henrich, Joseph. 2015. *The Secret of Our Success: How Culture Is Driving Human Evolution, Domesticating Our Species, and Making Us Smarter*. Princeton: Princeton University Press.
6. Laland, Kevin N. 2017. *Darwin's Unfinished Symphony: How Culture Made the Human Mind*. Princeton, NJ: Princeton University Press.

דמיון, בדיה, נרטיביות, מטפורות – היבטים פילוסופיים

1. Auerbach, Erich. *Mimesis: The Representation of Reality in Western Literature*. 1953.
קיים בעברית
2. Walton, K. L. *Mimesis as Make-believe*. Harvard University Press, 1990.
3. Lakoff, George, and Mark Johnson. *Metaphors We Live By*. University of Chicago press, 2008.
4. Nichols, S. 2006. *The architecture of the imagination: New essays on pretense, possibility, and fiction*.
5. Gendler, T. 2010. *Intuition, Imagination, and Philosophical Methodology*. Oxford: Oxford University Press.
6. Currie, G. and Ravenscroft, I. 2002. *Recreative minds : imagination in philosophy and psychology*. Oxford : Clarendon Press .
7. Kalderon, M., (ed.), 2005, *Fictionalism in Metaphysics*, Oxford: Clarendon Press.
8. Fraassen, Bas C. van. *Scientific Representation: Paradoxes of Perspective*. Oxford University Press, 2008.

מדף אפיסטמולוגיה היסטורית של גזענות מדעית, והפילוסופיה של הצילום (עמוס מוריס-רייד)

Historical Epistemology of Scientific Racism

1. Christopher Hutton, *Race and the Third Reich* (Oxford: Polity Press, 2005).
2. Alain Desrosières, *The Politics of Large Numbers: A History of Statistical Reasoning* (Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 2002).
3. Amos Morris – Reich, *Race and Photography: Racial Photography as Scientific Evidence* (Chicago: University of Chicago Press, 2016).
4. Amir Teicher, *Social Mendelism* (New York: Cambridge University Press, 2020).

Aby Warburg and the Study of the Image

1. Ernst Gombrich, *Aby Warburg: An Intellectual Biography* (London: Phaidon, 1997).
2. Michael P. Steinberg, *Aby Warburg Images from the Region of the Pueblo Indians of North America* (Ithaca: Cornell University Press, University Press, 1995).
3. Giorgio Agamben, "The Nameless Science," *Potentialities: Collected Essays in Philosophy* (Stanford: Stanford University Press, 1999), 89-103.
4. Georges Didi-Huberman, *The Surviving Image. Phantoms of Time and Time of Phantoms: Aby Warburg's History of Art*. Trans. Harvey Mendelsohn (University Park: Penn State University Press, 2018).

Emergence of Discourse on Photography

1. [Pierre Bourdieu](#), *Photography : A Middle-Brow Art* (Stanford: Stanford University Press, 1996).
2. וילם פלוסר, לקראת פילוסופיה של הצילום (תל אביב : רסלינג, 2014).
3. רולאן בארתי, מחשבות על הצילום (תל אביב : הקיבוץ המאוחד, 1988).
4. Robin Kelsey, *Photography and the Art of Chance* (Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 2015).

מדף אפיסטמולוגיה, אפיסטמולוגיה של מלאכה, ופילוסופיה קונטיננטלית ומתמטיקה (מיכאל פרידמן)

Epistemology, images and metaphors of knowledge

1. Blumenberg, Hans. *Paradigms for a Metaphorology*. Translated by Robert Savage. Ithaca: Cornell University Press, 2016 [1960].
2. Elkana, Yehuda. "A programmatic attempt at an anthropology of knowledge." In: *Sciences and Cultures: Anthropological and Historical Studies of the Sciences*, edited by Everett Mendelsohn and Yehuda Elkana, 1–76. Dordrecht: Reidel, 1981.
3. Proctor, Robert N., and Schiebinger, Londa, eds. *Agnology. The Making and Unmaking of Ignorance*. Stanford: Stanford University Press, 2008., introduction + 3 Chapters.
4. Gelfert, Axel. *How to Do Science with Models. A Philosophical Primer*. Basel: Springer, 2016.
5. Rheinberger, Hans-Jörg. *Toward a History of Epistemic Things: Synthesizing Proteins in the Test Tube*. Stanford: Stanford University Press, 1997.
6. Renn, Jürgen, ed. *The Globalization of Knowledge in History*. Berlin: Edition Open Access, 2012, chapters: 1, 2, 9, 16, 24.

Artisanal Epistemology

7. Smith, Pamela. *The Body of the Artisan: Art and Experience in the Scientific Revolution*. Chicago: University of Chicago Press, 2006.
8. Long, Pamela O. *Artisan/practitioners and the Rise of the New Sciences, 1400–1600*. Corvallis: Oregon State University Press, 2011.
9. Werrett, Simon. *Thrifty Science. Making the Most of Materials in the History of Experiment*. Chicago: University of Chicago Press, 2019.

Continental philosophy and mathematics

10. Badiou, Alain. *Being and Event*. Translated by Oliver Feltham. London: Continuum, 2005 [1988].
11. Meillassoux, Quentin. *After Finitude: An Essay On The Necessity Of Contingency*. Translated by Ray Brassier. London: Continuum, 2008.
12. Lautman, Albert. *Mathematics, Ideas and the Physical Real*. Translated by Simon B. Duffy. London: Continuum, 2011.
13. Zalamea, Fernando. *Synthetic Philosophy of Contemporary Mathematics*. New York: Urbanomic / Sequence Press, 2012.
14. Duffy, Simon. *Deleuze and the History of Mathematics: In Defense of the 'New'*, London and New York: Bloomsbury, 2013, introduction + 3 chapters.

מדף היסטוריה של מדעי החברה (משה צוקרמן)

1. קרל מרקס, המניפסט הקומוניסטי
2. מקס ובר, האתיקה הפרוטסטנטית ורוח הקפיטליזם
3. זיגמונד פרויד, הרצאות-מבוא לפסיכואנליזה
4. קרל מאנהיים, אידיאולוגיה ואוטופיה
5. מקס הרקהיימר ותיאודור אדורנו, דיאלקטיקת הנאורות

מדף היסטוריה ופילוסופיה של המתמטיקה (ליאו קורי)

1. Euclid, The Elements
2. Descartes, Geometrie
3. Newton, Principia
4. Dedekind, Essays in the theory of Numbers
5. Michael Mahoney, The Mathematical Career of Pierre de Fermat
6. Any three chapters from Hans Niels Jahnke (ed.) A History of Analysis, Providence, RI, AMS/LMS.

7. Michael Friedman, *Kant and the Exact Sciences*, Harvard.
8. George and Velleman, *Philosophies of Mathematics*
9. Any four chapters of Benacerraf, Paul and Hilary Putnam (eds.), *Philosophy of Mathematics*, Cambridge University Press, Second edition, 1983 (First Edition Prentice Hall 1964)
10. Leo Corry, *A Brief History of Numbers*, Oxford, Oxford University Press (2015).
11. Jean Christianidis (Ed.) (2004), *Classics in the History of Greek Mathematics* (Boston Studies in the Philosophy and History of Science - 240), Berlin, Springer. **ONLY PAGES: 383-461.**
12. Imre Lakatos (1976), *Proofs and Refutations*, Cambridge: Cambridge University Press.
13. Roi Wagner (2017), *Making and Breaking Mathematical Sense: Histories and Philosophies of Mathematical Practice*, Princeton University Press.

מדף היסטוריה של המדע, היסטוריה של הפיזיקה, היסטוריה של הטכנולוגיה (שאל קציר)

1. John L. Heilbron, *Electricity in the 17th and 18th Centuries: A Study in Early Modern Physics* (Mineola NY: Dover Publications, 1999).
2. Kenneth L. Caneva, *Robert Mayer and the Conservation of Energy*, (Princeton NJ: Princeton University Press, 1993).
3. Olivier Darrigol, *Electrodynamics from Ampère to Einstein*, (Oxford: Oxford University Press, 2003).
4. Lorraine Daston and Peter Galison, *Objectivity* (New York: Zone Books, 2010).
5. Myles W. Jackson, *Harmonious Triads: Physicists, Musicians and Instrument Makers in Nineteenth-Century Germany* (Cambridge MA: MIT Press, 2006).
6. Christa Jungnickel and Russell McCormmach, *Intellectual Mastery of Nature. Theoretical Physics from Ohm to Einstein, Vol. I: The Torch of Mathematics, 1800 to 1870, or Vol. II: The New Mighty Theoretical Physics, 1870 to 1925* (Chicago: University of Chicago Press, 1990).

7. Thomas S. Kuhn, *Black-Body Theory and the Quantum Discontinuity, 1894-1912* (Chicago: University of Chicago Press, 1987).
8. Bruce R. Wheaton, *The Tiger and the Shark: Empirical Roots of Wave-Particle Dualism* (Cambridge: Cambridge University Press, 1991).
9. Alexei B. Kojevnikov, *Stalin's Great Science: The Times and Adventures of Soviet Physicists* (London: Imperial College Press, 2004).
10. Gerhard Dohrn-van Rossum, *History of the Hour: Clocks and Modern Temporal Orders*, translated by: Thomas Dunlap, (Chicago: University of Chicago Press, 1996).
11. Susan J. Douglas, *Inventing American Broadcasting, 1899-1922* (Baltimore: Johns Hopkins University Press, 1987).
12. Sungook Hong, *Wireless: From Marconi's Black-Box to the Audion* (Cambridge MA: MIT Press, 2001).
13. Leonard S. Reich, *The Making of American Industrial Research: Science and Business at GE and Bell, 1876-1926* (Cambridge: Cambridge University Press, 1985).
14. Henri Poincaré, *Science and Hypothesis* (originally in French in 1902) or *The Value of Science* (originally in French in 1904) in a few translations and editions.
15. David Lamb and Susan M. Easton, *Multiple Discovery: The Pattern of Scientific Progress* (Avebury, 1984).

מדף מתמטיקה, אסטרונומיה וגיאוגרפיה במזרח הקדום (אשבל רצון)

העולם העתיק

1. Neugebauer O., *The Exact Sciences in Antiquity* (New York: Dover, 1969 [orig. pub., 1957])
2. A. Aaboe, *Episodes from the early history of mathematics*, Washington, D. C.: Mathematical Association of America, 1964.
3. Stern S., *Calendars in Antiquity: Empires, States, and Societies*, Oxford, 2012.
4. Steele J.M., *A Brief Introduction to Astronomy in the Middle East*, London: SAQI, 2008.
5. Wright, J. Edward, *The Early History of Heaven* (New York-Oxford: Oxford University Press, 2000).

מסופוטמיה

1. Hunger, Hermann, and John M. Steele. *The Babylonian Astronomical Compendium MUL. APIN*. Abingdon, Oxon; New York, NY: Routledge, Taylor & Francis Group, 2019.

2. Hunger H. and D. Pingree, *Astral Sciences in Mesopotamia*, Leiden: Brill, 1999.
3. Koch-Westenholtz U., *Mesopotamian Astrology: an Introduction to Babylonian and Assyrian Celestial Divination*, Copenhagen: Museum Tusulanum Press, 1995.
4. Neugebauer O., *A History of Ancient Mathematical Astronomy*, Berlin: Springer, 1975.
5. Rochberg F., *The Heavenly Writing: Divination, Horoscopy, and Astronomy in Mesopotamian Culture*, Cambridge: University Press, 2004.
6. Horowitz W., *Mesopotamian Cosmic Geography*, Winona Lake, Ind.: Eisenbrauns, 1998.
7. Neugebauer O., *Mathematical Cuneiform Texts*, New Haven, Conn.: American Oriental Society: American Schools of Oriental Research, 1945. - יש לקרוא את המבוא ולבחור חמישה מקורות
8. Ossendrijver M., *Babylonian Mathematical Astronomy: Procedure Texts*, Springer, 2012. - יש לקרוא את המבוא ולבחור חמישה מקורות
9. Ruggles, C.L.N. ed., 2014. *Handbook of archaeoastronomy and ethnoastronomy*. New York, NY: Springer, vol. 3, chapters 163-174.

מצרים

1. Imhausen, A., 2016. *Mathematics in Ancient Egypt: A Contextual History*. Princeton University Press.
2. Clagett, M., 1995. *Ancient Egyptian science: A source book*. Philadelphia: American Philosophical Society.
3. Neugebauer, O. and Parker, R.A., 1960. *Egyptian astronomical texts, 3 vols*. Providence, RI: Brown University Press. - יש לקרוא את המבוא ולבחור חמישה מקורות
4. Wallin, Patrik, *Celestial Cycles: Astronomical Concepts of Regeneration in the Ancient Egyptian Coffin Texts* (Uppsala, 2002).
5. Ruggles, C.L.N. ed., 2014. *Handbook of archaeoastronomy and ethnoastronomy*. New York, NY: Springer, vol. 3, chapters 129-136.

יהדות עתיקה

1. Drawnel, Henryk. *The Aramaic Astronomical Book (4Q208-4Q211) from Qumran*. Oxford: Oxford University Press, 2011.
2. Ben Dov, Jonathan. *Head of All Years*. Leiden-Boston: Brill, 2008.
3. VanderKam, James C., *Calendars in the Dead Sea Scrolls: Measuring Time* (London: Routledge, 1998).
4. Stern, Sacha, *Calendar and Community: A History of the Jewish Calendar 2nd Century BCE – 10th Century CE* (Oxford: Oxford University Press, 2001).
5. Brin, Gershon, *The Concept of Time in The Bible and The Dead Sea Scrolls* (Leiden: Brill, 2001).
6. Albani, Matthias, *Astronomie und Schöpfungsglaube: Untersuchungen zum astronomischen Henochbuch*. Neukirchen-Vluyn: Neukirchener, 1994).

מדף מדע, דת ופילוסופיה בימי הביניים (יוסי שוורץ)

1. פייר אבלר, "תולדות האסונות" בתוך: מכתבי אבלר ואלואיז, תרגמה שולה שחר, תל אביב, 1997.
2. אוגוסטינוס, וידויים, תרגום קליינברג, תל אביב, 2001.
3. טלאל אסאד, כינון החילונית. נצרות, אסלאם, מודרניות, תרגמה זהר כוכבי, תל אביב: רסלינג 2010.

4. מ' הלברטל, סתר וגילוי : הסוד וגבולותיו במסורת היהודית בימי הביניים, ירושלים, 2001.
5. עמוס פונקנשטיין ועדין שטיינזלץ, הסוציולוגיה של הבערות, תל אביב : ספריית אוניברסיטה משודרת
.1987

6. Hans Blumenberg, *The Legitimacy of the Modern Age*, translated by Robert M. Wallace, Cambridge, Mass. : MIT Press, 1985.
7. Peter Burke, *A Social History of Knowledge I: From Gutenberg to Diderot*, Cambridge: Polity Press 2000.
8. Dante Alighieri, *De vulgari eloquentia*, ed. S. Botterill, Cambridge, 1996.
9. U. Eco, *The Search for the Perfect Language*, London, 1993.
10. Jacques Le Goff, *Intellectuals in the Middle Ages*, Cambridge MA 1993.